

Podatki organov za notranje zadeve o kriminaliteti v Sloveniji v letu 1965

Dimitrij Ivanov — analitik v republiškem sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije

Preden začnemo prikazovati gibanje kriminalitete v letu 1965, moramo omeniti, da so bili v SR Sloveniji s 1. aprilom 1965 okrajji odpravljani in s tem tudi okrajna tajništva za notranje zadeve. Dotlej je bila kriminalistična služba organizirana v štirih okrajnih tajništvih za notranje zadeve in v štirih izpostavah. Po novi ureditvi je sedaj kriminalistična služba v Sloveniji organizirana v osmih krajih, in sicer na sedežih bivših štirih okrajnih tajništev za notranje zadeve (Celje, Koper, Ljubljana, Maribor) ter na sedežih bivših izpostav (Kranj, Nova Gorica, Novo mesto in Murska Sobota). V navedenih krajih deluje kriminalistična služba v sestavu uprav za notranje zadeve (UNZ).

Obravnavani statistični podatki zajemajo razdobje od 1. decembra 1964 do 1. decembra 1965.

I.

A. Splošni podatki o kriminaliteti in njeni strukturi

Organi za notranje zadeve SR Slovenije so v letu 1965 obravnavali **25 913** kaznivih dejanj, kar je za 3432 kaznivih dejanj več kot leta 1964, ko jih je bilo 22 481.

V primerjavi z letom 1955 so indeksi gibanja kriminalitete za naslednja leta tile:

Leto	Število k. d.	Indeks
1955	25 488	100
1956	24 354	95
1957	22 169	87
1958	21 753	86
1959	26 508	104
1960	18 578	73

1961	18 093	71
1962	22 850	90
1963	23 143	91
1964	22 481	88
1965	25 913	102

Struktura kriminalitete je bila v zadnjih štirih letih po poglavitnih vrstah naslednja:

Kriminaliteta po poglavitnih vrstah	1962	1963	1964	1965
splošna	20 240	21 026	20 709	23 983
gospodarska	2 435	1 977	1 686	1 850
politična	49	30	10	21
303. čl. KZ	126	110	76	59
Skupaj	22 850	23 143	22 481	25 913

Iz gornjih podatkov je razvidno, da se je z izjemo prepovedanega prehoda čez državno mejo število kaznivih dejanj dvignilo. Ta dvig je zlasti visok pri splošni kriminaliteti.

Struktura kriminalitete v zadnjih štirih letih, izražena v odstotkih, pa je naslednja:

Kriminaliteta po poglavitnih vrstah	1962	1963	1964	1965
splošna	88,57	90,85	92,12	92,55
gospodarska	10,65	8,54	7,49	7,13
politična	0,21	0,12	0,04	0,08
303. čl. KZ	0,55	0,47	0,33	0,22

Gornji podatki kažejo, da je struktura poglavitnih vrst kriminalitete ostala skoraj ista.

Gibanje kriminalitete v zadnjih treh letih po posameznih poglavjih kazenskega zakonika nam kaže naslednja razpredelnica:

Kazniva dejanja zoper	1963		1964		1965	
	štev. k. d.	razmerje naspr. cel. številu	štev. k. d.	razmerje naspr. cel. številu	štev. k. d.	razmerje naspr. cel. številu
ljudstvo in državo	5	0,02	2	0,008	3	0,01
človeštvo in mednarodno pravo	—	—	—	—	—	—
življenje in telo	2 007	8,67	2 038	9,06	2 314	8,92
svobodo in pravice državljanov	338	1,46	362	1,61	386	1,48
delovno razmerje	8	0,03	10	0,04	2	0,007
čast in dobro ime	64	0,27	68	0,31	49	0,18
osebno dostojanstvo in moralo	391	1,68	323	1,44	311	1,20
zakonsko zvezo in rodbino	161	0,69	160	0,71	191	0,73
človeško zdravje	14	0,06	15	0,06	18	0,06
narodno gospodarstvo	930	4,01	715	3,18	857	3,30
družbeno in zasebno premoženje	16 766	72,44	16 009	71,21	19 065	73,57
splošno varnost ljudi in premoženja	750	3,24	1 240	5,34	1 212	4,67
pravosodje	156	0,67	138	0,61	117	0,45
javni red in pravni promet	506	2,18	430	1,92	395	1,52
uradno dolžnost	1 047	4,52	971	4,32	993	3,83
Skupaj	23 143	100	22 481	100	25 913	100

V letu 1965 so organi za notranje zadeve na območjih posameznih uprav za notranje zadeve obravnavali naslednje število kaznivih dejanj:

Uprava za notr. zadeve	Število kaznivih dejanj	Odstotek od skupnega števila k. d. v Sloveniji
Celje	4 301	16,59
Gorica	330	1,27
Koper	1 559	6,01
Kranj	1 226	4,73
Ljubljana	9 827	37,92
Maribor	7 218	27,85
Murska Sobota	685	2,64
Novo mesto	767	2,95
Skupaj	25 913	100

Na območju mesta Ljubljane je bilo storjenih 5656 kaznivih dejanj ali 21,82 % od celotnega števila kaznivih dejanj (leta 1964 — 23,4 %), v Mariboru 3030 ali 11,69 % (leta 1964 — 11,1 %) in v Celju 1154 ali 4,54 % (leta 1964 — 3,9 %).

SR Slovenija je leta 1965 štela 1 646 000 prebivalcev. Na enoto 10 000 prebivalcev je prišlo torej 157,4 kaznivih dejanj (leta 1964 — 138,2 kaznivih dejanj).

B. Splošna kriminaliteta

Leta 1965 je od celotne kriminalitete odpadlo 23 983 kaznivih dejanj na splošno kriminaliteto ali 92,55 % (leta 1964 je ta odstotek znašal 92,12 %).

Stanje splošne kriminalitete v zadnjih štirih letih po pomembnejših skupinah je razvidno iz spodnje razpredelnice:

Kazniva dejanja	1962	1963	1964	1965
zoper življenje in telo	2 395	2 007	2 038	2 314
zoper družbeno in zasebno premoženje	15 334	16 766	16 009	19 065
seksualna kazniva dejanja	319	391	323	311
ostala kaz. dejanja	2 192	1 862	2 339	2 293
Skupaj	20 240	21 026	20 709	23 983

Kazniva dejanja zoper življenje in telo

Organi za notranje zadeve so v zadnjih štirih letih obravnavali naslednje število kaznivih dejanj zoper življenje in telo:

	1962	1963	1964	1965
naklepnih ubojev	52	50	69	55
ubojev iz malomarnosti	7	6	4	5
detomorov	19	9	14	5
hudih telesnih poškodb	647	555	604	629
lahkih telesnih poškodb	1193	1039	1047	1287
ostalih kaz. dejanj zoper življenje in telo	477	348	300	333

Število hudih in lahkih telesnih poškodb je v primerjavi z letom 1964 naraslo, zmanjšalo pa se je število detomorov in naklepnih ubojev.

Glede na kraj dejanja je bilo največ telesnih poškodb prizadejanih na cesti ali ulici (332 primerov), nato pa sledijo gostinski lokali (329 primerov), stanovanje žrtve (290 primerov) in dvorišče ali vrt žrtve (245 primerov).

Storilci pogosto nepremišljeno reagirajo v konfliktnih situacijah, žrtve pa dostikrat zlohotno izzivajo storilca. To so okoliščine, ki povzročajo, da se skaljeni odnosi med ljudmi rešujejo z nasiljem. Alkoholiziranost storilca ali žrtve, kar je skorajda reden pojav pri krvnih deliktih, takšen način reševanja sporov še pospešuje, ker zmanjšuje razsodnost obeh udeležencev spora.

Kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje

Število kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje, ki so jih obravnavali organi za notranje zadeve, se je od 16 009 primerov v letu 1964 dvignilo na 19 065 v letu 1965. Narast znaša torej 3056 kaznivih dejanj.

Naslednja razpredelnica nam za zadnja štiri leta kaže gibanje posameznih vrst kaznivih dejanj:

	1962	1963	1964	1965
vlomne tatvine	1874	2227	2358	2891
druge velike tatvine	48	15	38	111
žepne tatvine	524	635	408	450
tatvine koles in motornih vozil	2158	2618	2685	3357
odvzem tujega motornega vozila	551	409	514	759
navadne tatvine	7725	8529	7922	8938
zatajitve	230	251	231	284
goljufije	1057	968	787	1050
ropi in roparske tatvine	60	85	115	100
ostala kazniva dejanja	1107	1029	951	1160

Z vsemi temi kaznivimi dejanji so storilci povzročili za 1 568 529 000 S din škode.

Število vlomnih tatvin se je v primerjavi z letom 1964 dvignilo za 25,2 %. Škoda, ki so jo povzročili vlomilci, znaša 155 milijonov S din (leta 1964 je bilo škode le za 90 milijonov S din). Uspešno je bilo raziskanih 1466 vlomov ali 50,7 % (leta 1964 je ta odstotek znašal 54,7 %).

Skoraj ena tretjina vlomov je bila storjena na škodo družbenega premoženja. Prevladujejo vlomi v trgovine in gostinske obrate. V gostinske lokale in trgovine često vlamljajo mladoletniki, pogosto tisti, ki zbežijo iz vzgoj-

nih zavodov. Vlomne tatvine na škodo zasebnikov se najpogosteje dogajajo v stanovanja. Zabeleženih je bilo precej vlomov v skupna prenočišča, v zasebne avtomobile in zasebne poslovne prostore. Vlome v skupna prebivališča delavcev storilci izvršijo največ jeseni in pred prazniki, ko sezonski delavci odhajajo domov. Vedno več je tudi vlomov v vikend hišice in avtomobile. Vlomi v blagajne so še vedno zelo redki. Pač pa je več poskušanih vlomov v blagajne, ki se jih storilci lotijo z neprimernim orodjem.

Med prijetimimi vlomilci je bilo 328 povratnikov, medtem ko jih je bilo leta 1964 le 240.

Izmed 1225 razkritih vlomilcev jih je bilo ob času storitve kaznivega dejanja 423 neza-poslenih.

Plen vlomilcev je bil v 993 primerih denar in dragocenosti, v 458 primerih oblačila, v 252 primerih orodje in surovine ter v 234 primerih živila.

Milica je storilce izsledila v 609 primerih, kriminalistični uslužbenci v 298 primerih, kriminalistična služba v sodelovanju s postajami milice v 50 primerih. V informativnih poizvedbah je bilo raziskanih 609 vlomov, z zaslišanjem sumljivih oseb pa je bilo raziskanih 153 vlomov.

Storilci so pri vlomnih tatvinah v glavnem uporabljali fizično silo (1205 primerov), ponarejen ključ (404 primerov), pravi ključ (357 primerov) in kovinske predmete (181 primerov).

Število žepnih tatvin se je od 408 primerov v letu 1964 dvignilo na 450 primerov. Med 104 razkritimi žeparji jih je bilo 61 že prej kaznovanih. Škoda, ki so jo povzročili žeparji, znaša čez 12,2 milijona S din.

Tatvin koles in motornih vozil je bilo 3357, neraziskanih je ostalo 2669 ali 79,5%. Povzročena škoda znaša 134,4 milijonov S din. Največ koles je bilo ukradenih v večjih mestih.

Precej se je dvignilo število kaznivih dejanj odvzema tujega motornega vozila. Teh dejanj je bilo zabeleženih 759, leta 1964 pa jih je bilo 514. Neraziskanih je ostalo le 25,7% primerov. Z odvzemanjem motornega vozila so storilci povzročili za skoraj 28 milijonov S din škode.

Naraščanje števila teh kaznivih dejanj opazamo že nekaj let. Ni ga zavrla niti novela kazenskega zakonika, ki ostreje sankcionira to kaznivo dejanje. Nevarnost tovrstnih dejanj je predvsem v tem, ker je to pogosto uvod v druga kazniva dejanja (npr. navadne tatvine, vlomi), poleg tega pa je močno ogrožena tudi prometna varnost, saj neizkušeni vozniki pogosto v prometnih nesrečah poškodujejo vozila.

Število navadnih tatvin se je ponovno znatno dvignilo: od 7922 v letu 1964 na 8938 v letu 1965. Povzročena škoda znaša 726,7 milijonov S din (leta 1964 — 660 milijonov). Prevladujejo tatvine s škodo od 5000 do 50 000 S din (6128 primerov). Med plenom so na prvem mestu denar in dragocenosti (2411 primerov), nato pa slede oblačila (1575 primerov) in orodje ter surovine (1206) primerov. 44,1% vseh navadnih tatvin je ostalo neraziskanih (leta 1964 — 42,8%). Lažja premoženjska delinkvenca je problem v večjih mestih predvsem zaradi številnosti primerov.

Kaznivih dejanj zatajitve je bilo 284, kar je za 53 primerov več kot leta 1964, škode pa so storilci povzročili za 12,8 milijonov S din.

Tudi število goljufij je od 787 primerov v letu 1964 naraslo na 1015 primerov v letu 1965. Povzročena škoda je znašala 90,2 milijona S din.

Od vseh premoženjskih kaznivih dejanj je upadlo število ropov in roparskih tatvin. Obravnavanih je bilo 100 primerov, 64 primerov je bilo uspešno razkritih. Med roparji je bilo 25 povratnikov. Škoda, ki so jo storilci povzročili, znaša 2,6 milijona S din.

Kazniva dejanja zoper splošno varnost ljudi in premoženja

Leta 1965 so organi za notranje zadeve obravnavali 222 požigov, kar je za 45 primerov več kot leta 1964; kljub temu dvigu pa je bila povzročena škoda manjša — 233,5 milijonov S din (leta 1964 — 497 milijonov S din). Uspešno je bilo raziskanih 173 primerov ali 77,9%.

Požigov na škodo družbenega premoženja je bilo 76 in na škodo zasebnega premoženja 146.

Približno polovica vseh požigov je bila storjena naklepno, polovica pa iz malomarnosti. Prizorišče naklepnih požigov je bilo pretežno podeželje in manjša mesta (85%).

Seksualni delikti

Število seksualnih kaznivih dejanj se je od 323 primerov v letu 1964 zmanjšalo na 311 primerov, kar pomeni upad za 3,7%. Od tega števila je bilo 138 posilstev, med posiljevalci pa je bilo 34 povratnikov.

Bilo je nekaj primerov, ko so posiljevalci odvzeli žrtvam tudi denar in druge predmete. Večkrat imamo opraviti tudi z lažnimi ovadbami, ko dozdevne žrtve skušajo na ta način priti do legalnega abortusa. Posilstva ostanejo v dveh tretjinah primerov pri poskusu. Prizorišče posilstev ni več pretežno v večjih mestih, ampak je bilo v letu 1965 največkrat

na vaškem območju (tri četrtine vseh posilstev je bilo storjenih na vasi).

C. Gospodarska kriminaliteta

Gospodarska kriminaliteta, ki jo obravnavamo, zajema kazniva dejanja iz 19. in 24. poglavja KZ (kazniva dejanja zoper narodno gospodarstvo in kazniva dejanja zoper uradno dolžnost).

Pregled o številu kaznivih dejanj iz gospodarske kriminalitete v zadnjih petih letih nam dajejo naslednji podatki:

	1961	1962	1963	1964	1965
kazniva dejanja zoper narodno gospodarstvo	1104	1224	930	715	857
kazniva dejanja zoper uradno dolžnost	748	1211	1047	971	993
Skupaj	1852	2435	1977	1686	1850

Število kaznivih dejanj iz gospodarskega kriminala se je v primerjavi z letom 1964 dvignilo za 8,8 %.

Kazniva dejanja zoper narodno gospodarstvo

Iz spodnje tabele je razvidno gibanje kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo v zadnjih petih letih:

Kazniva dejanja	1961	1962	1963	1964	1965
nevestno gospodarsko poslovanje nedovoljena trgovina	50	99	122	136	117
kupčevanje s tujo valuto in zlatom	427	507	287	197	254
davčne zatajitve	82	46	33	38	68
gozdne tatvine in uničevanje gozdov	106	102	53	29	43
nezakonit lov in ribolov	224	238	194	146	184
ostala kazniva dejanja	143	152	200	98	90
Skupaj	72	80	94	71	101
Skupaj	1104	1224	930	715	857

V primerjavi z letom 1964 zaznamujemo pri kaznivih dejanjih nevestnega gospodarskega poslovanja upad za 19 primerov. Storilci so z nevestnim gospodarskim poslovanjem povzročili skupnosti za 346,5 milijonov S din škode.

Število kaznivih dejanj nedovoljene trgovine se je v primerjavi z letom 1964 dvignilo za 57 primerov. Značilno je, da je med 293 odkritimi storilci bilo 90 storilcev že poprej kaznovanih. Predmeti nedovoljene trgovine so bili v večini primerov inozemskega izvora in zlasti avtomobili. Organi za notranje zadeve so v prvi vrsti ukrepali proti storilcem, ki so uvozili in nato preprodali več avtomobilov ali kmetijskih strojev.

Dvignilo se je tudi število kaznivih dejanj kupčevanja s tujo valuto in zlatom (68 primerov, leta 1964 le 38 primerov).

Število kaznivih dejanj davčne zatajitve se je po nekajletnem upadanju spet nekoliko dvignilo.

Kaznivih dejanj gozdne tatvine in uničevanja gozdov je bilo zabeleženih 184, kar je za 38 primerov več kot leta 1964. Storilci so skupnosti povzročili za 9,2 milijonov S din škode.

Število kaznivih dejanj nezakonitega lova in ribolova je nekoliko upadlo (90 primerov), povzročena škoda pa znaša 4,1 milijone S din.

Kazniva dejanja zoper uradno dolžnost

V letu 1965 se je število kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost nekoliko dvignilo, in sicer za 22 primerov v primerjavi z letom 1964. Gibanje pglavitnih kaznivih dejanj iz tega poglavja nam za zadnjih pet let kaže spodnja tabela:

	1961	1962	1963	1964	1965
zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic	32	27	29	29	19
zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic iz koristoljubja	80	210	156	143	183
nevestno delo v službi	33	44	46	37	30
ponareditev uradne listine	103	165	132	128	143
poneverbe	379	559	528	493	467
jemanje in dajanje podkupnine	67	93	51	56	41
ostala kazniva dejanja	54	113	105	85	110
Skupaj	748	1211	1047	971	993

Škoda pri kaznivih dejanjih zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic brez koristoljubja in iz koristoljubja se je izredno dvignila, in sicer na 820,3 milijonov S din, medtem ko je leta 1964 znašala le 118,9 milijonov S din.

Število kaznivih dejanj nevestnega dela v službi se je v primerjavi z letom 1964 zmanjšalo za 7 primerov, prav tako se je zmanjšala škoda na 63,7 milijonov S din. Število obravnavanih poneverb se je v letu 1965 ponovno nekoliko zmanjšalo, vendar se je škoda dvignila na 129,6 milijonov S din. Med poneverljivci je bilo 37 direktorjev, 68 računovodij, 4 komercialisti in 42 poslovodij.

Število kaznivih dejanj jemanja ali dajanja podkupnine se je v primerjavi s preteklim letom zmanjšalo za 15 primerov.

II.

Storilci kaznivih dejanj

Organi za notranje zadeve so v letu 1965 odkrili 16 144 storilcev (leta 1964 — 14 395), ki so storili 16 874 kaznivih dejanj (leta 1964 — 15 105).

Število storilcev je po posameznih območjih uprav za notranje zadeve naslednje:

Uprava za notranje zadeve	Število storilcev
Celje	2 496
Gorica	259
Koper	1 087
Kranj	817
Ljubljana	5 258
Maribor	5 048
Murska Sobota	560
Novo mesto	619
Skupaj	16 144

Po podatkih zavoda za statistiko SRS je bilo leta 1965 v Sloveniji 1 646 000 prebivalcev, tako da predstavlja 16 144 storilcev 0,98 % vsega prebivalstva v Sloveniji. Leta 1964 je ta odstotek znašal 0,88 %.

Narast ali upad števila storilcev po glavnih skupinah kaznivih dejanj v primerjavi s prejšnjim letom je razviden iz spodnje razpredelnice:

Storilec	1964	1965	Narast ali padec v odstotkih
krvnih deliktov	2416	2800	+ 15,9
premoženjskih deliktov	7387	8573	+ 16,0
seksualnih deliktov	272	279	+ 2,6
kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo	857	1018	+ 18,8
kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost	911	874	- 4,1

Povratniki in nezaposleni storilci

Med 16 144 storilci je bilo leta 1965 — 4432 povratnikov ali 27,4 % (leta 1964 — 26,6 % povratnikov).

Naslednja tabela nam kaže gibanje in indeks števila povratnikov od leta 1955 dalje:

Že prej kaznovani	1962		1963		1964		1965	
	štev.	%	štev.	%	štev.	%	štev.	%
enkrat	2165	48,90	1820	44,71	1737	45,26	1913	43,16
dvakrat	870	19,65	848	20,83	747	19,47	915	20,64
trikrat ali večkrat	1392	31,44	1402	34,44	1354	35,27	1604	36,19
Skupaj	4427	100	4070	100	3838	100	4432	100

Ob storitvi kaznivega dejanja je bilo nezaposlenih 2856 storilcev ali 17,69 % od ce-

Leto	Povratniki	Indeks
1955	6006	100
1956	5548	93
1957	5473	92
1958	5169	86
1959	6214	103
1960	3815	64
1961	3337	55
1962	4427	73
1963	4070	68
1964	3838	64
1965	4432	73

Spodnja tabela prikazuje narast ali upad povratnikov pri pomembnejših kaznivih dejanjih:

	1964	1965	Narast ali upad v odstotkih
pri krvnih deliktih	758	863	+ 13,8
pri premoženjskih deliktih	2028	2407	+ 18,7
pri seksualnih deliktih	75	81	+ 8,0
pri kaznivih dejanjih zoper uradno dolžnost	200	185	- 7,5
pri kaznivih dejanjih zoper narodno gospodarstvo	220	287	+ 37,9

Kot je razvidno, je udeležba povratnikov upadla le pri kaznivih dejanjih zoper uradno dolžnost, pri vseh ostalih skupinah pa se je dvignila, najmočneje pri kaznivih dejanjih zoper narodno gospodarstvo — za 37,9 %.

Udeležba povratnikov pri pomembnejših premoženjskih deliktih je bila naslednja:

	1964	1965	Narast ali upad v odstotkih
pri žepnih tatvinah	52	61	+ 13,5
pri tatvinah koles in motornih vozil	104	146	+ 38,5
pri vlomnih tatvinah	240	328	+ 36,6
pri velikih tatvinah	13	14	+ 7,7
pri navadnih tatvinah	1004	1174	+ 16,9
pri ropih in roparskih tatvinah	24	25	+ 4,2

Iz gornjih podatkov je razvidno, da se je udeležba povratnikov najmočneje dvignila pri tatvinah koles in motornih vozil ter pri vlomnih tatvinah.

Naslednja razpredelnica nam kaže, kolikokrat so bili povratniki v zadnjih štirih letih že poprej kaznovani:

Leto	Število kaznivih dejanj	Storilec je bil znan ob ugotovitvi kaz. dej.		Storilca so ugotovili organi za notr. zadeve		Storilec je ostal neznan	
		število	odstotki	število	odstotki	število	odstotki
1961	18 093	9 724	53,7	3253	18,0	5116	28,3
1962	22 850	12 191	53,3	4401	19,3	6258	27,4
1963	23 143	11 150	48,1	4313	18,6	7680	33,2
1964	22 481	9 935	44,2	5170	23,0	7376	32,8
1965	25 913	11 974	45,5	5080	19,6	9039	34,9

Mladoletni storilci

Organi za notranje zadeve so obravnavali 2431 mladoletnih delinkventov, ki so storili 2996 kaznivih dejanj. Število mladoletnih storilcev se je torej v primerjavi z letom 1964 dvignilo za 385. Kazniva dejanja mladoletnikov predstavljajo v letu 1965 — 11,5 % celotnega števila obravnavanih kaznivih dejanj.

Po spolu je bilo med mladoletnimi storilci 2121 fantov ali 87,2 % in 310 deklet ali 12,7 %. V primerjavi z letom 1964 se je odstotek mladoletnic dvignil za 1,6 %.

Mladinske delinkvence je iz leta v leto več, tako po številu kaznivih dejanj kot po številu storilcev. Problem mladinske delinkvence se kaže v naraščanju premoženjskih deliktov, zlasti v mestih in v zadnjem letu tudi na vasi. Premoženjska delinkvenca predstavlja 89,6 % vseh kaznivih dejanj mladoletnikov. Leta 1964 je ta odstotek znašal 89 %, leta 1963 pa 87 %. Številna so tudi kazniva dejanja zoper življenje in telo, katerih več kot dve tretjini odpadeta na podeželje. 53,2 % vseh kaznivih dejanj so mladoletniki storili na mestnih območjih. Malenkostno se je znižal odstotek kaznivih dejanj mladoletnikov, storjenih v združbah, in sicer od 41,3 % v letu 1964 na 40,8 % v letu 1965.

Storilci po spolu

Od skupnega števila 16 144 storilcev je bilo 13 821 moških ali 85,61 % in 2323 žensk ali 14,38 %. Udeležba žensk se je torej v primerjavi z letom 1964, ko je odstotek žensk znašal 14,84 %, malenkostno zmanjšala.

III.

Odkrivanje in raziskovanje kaznivih dejanj

Odkrivanje kaznivih dejanj

Organi za notranje zadeve so v letu 1965 obravnavali 25 913 kaznivih dejanj; od tega števila so jih 4315 ali 16,65 % odkrili z lastno dejavnostjo. Postaje milice so z lastno dejavnostjo zvedele za 2543 kaznivih dejanj.

Oškodovani državljani so prijavili 15 557 kaznivih dejanj ali 60,03 %. Slede oškodovane delovne organizacije, ki so prijavile 3802 kazniva dejanja ali 14,67 %; nato slede neškodovani državljani, ki so prijavili 1843 kaznivih dejanj ali 7,11 %. Na zadnjem mestu

pa so inšpekcijske in revizijske službe, ki so prijavile samo 27 kaznivih dejanj ali 0,10 %.

Splošni podatki o raziskovanju kaznivih dejanj

Od 25 913 kaznivih dejanj, kolikor so jih obravnavali organi za notranje zadeve, je ostalo neraziskanih 9039 ali 34,9 % (leta 1964 je ta odstotek znašal 32,8 %).

Po posameznih upravah za notranje zadeve je ostal neraziskan naslednji odstotek kaznivih dejanj:

Uprava za notranje zadeve	Odstotek nerazisk. kaznivih dejanj
Celje	35,6
Gorica	13,9
Koper	20,8
Kranj	27,1
Ljubljana	43,0
Maribor	30,9
Murska Sobota	18,5
Novo mesto	29,2

Podatki o raziskovanju kaznivih dejanj z neznanimi storilci

Uspešnost pri razkrivanju kaznivih dejanj se najbolje vidi iz podatkov o raziskanih dejanjih, katerih storilci v trenutku, ko se je zvedelo za kaznivo dejanje, še niso bili znani. Podatke za zadnjih pet let kaže tabela na vrhu te strani.

Spodnja razpredelnica nam kaže podatke o kaznivih dejanjih, ki so bila raziskana pozneje, in o neraziskanih kaznivih dejanjih:

Leto	Število kaznivih dejanj, katerih storilec ni bil znan	Odstotek	
		raziskanih pozneje	neraziskanih
1961	8 369	38,86	61,13
1962	10 659	41,28	58,71
1963	11 993	35,95	64,03
1964	12 546	41,21	58,79
1965	14 119	35,97	64,02

Podatki o raziskovanju kaznivih dejanj z neznanimi storilci so po posameznih upravah za notranje zadeve naslednji:

Uprava za notranje zadeve	Število kaz. dej., katerih storilec ni bil znan	Odstotek pozneje raziskanih kaz. dejanj	Odstotek neraziskanih kaz. dejanj
Celje	2 265	32,40	67,59
Gorica	136	66,17	33,82
Koper	705	53,90	46,09
Kranj	655	49,31	50,68
Ljubljana	6 059	30,30	69,69
Maribor	3 580	37,68	62,31
Murska Sobota	303	58,08	41,91
Novo mesto	416	46,15	53,84
SR Slovenija	14 119	35,97	64,02

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je učinkovitost pri raziskovanju kaznivih dejanj največja na območju uprav za notranje zadeve Gorica, Murska Sobota in Koper. Pod republiškim povprečjem pa sta upravi za notranje zadeve Ljubljana in Celje.

Raziskovanje premoženjskega kriminala

Od 9039 neraziskanih kaznivih dejanj je bilo 8936 ali 98,86 % premoženjskih kaznivih dejanj. Izmed 19 065 kaznivih dejanj zoper premoženje je ostalo neraziskanih 8936 ali 46,87 % (leta 1964 — 44,21 %).

Kazniva dejanja	Štev. kaz. dej. z neznanim storilcem	Odstotek od skupnega števila	Odstotek	
			raziskanih pozneje	neraziskanih
vlomi	2397	82,9	40,55	59,44
tatvine koles in motornih vozil	3149	93,8	15,24	84,75
žepne tatvine	382	84,9	15,96	84,03
ostale navadne tatvine	6226	69,6	36,66	63,33
goljufije	169	16,6	84,61	15,38

Enako kot v prejšnjem letu so organi za notranje zadeve imeli največ uspehov pri odkrivanju goljufij, vlomov in navadnih tatvin.

Uprava za notr. zadeve	Vlomi		Tatvine koles in mot. vozil		Žepne tatvine		Navadne tatvine		Ropi in roparske tatvine		Goljufije	
	štev.	%	štev.	%	štev.	%	štev.	%	štev.	%	štev.	%
Celje	267	51,3	425	74,7	38	62,3	691	48,4	6	54,5	4	1,8
Gorica	4	12,5	21	67,7	—	—	21	19,4	—	—	—	—
Koper	80	43,2	43	63,2	—	—	165	34,4	1	25,0	1	0,8
Kranj	85	37,9	98	84,5	6	50,0	123	33,7	2	33,3	1	1,9
Ljubljana	537	50,1	1505	84,5	178	80,9	1637	46,1	17	38,6	12	3,8
Maribor	375	54,5	518	74,1	87	68,5	1134	44,2	10	31,2	6	2,5
Murska Sobota	22	36,1	30	60,0	7	70,0	60	30,3	—	—	—	—
Novo mesto	55	50,9	29	67,4	5	41,7	112	45,3	—	—	2	33,3
SRS	1425	49,3	2669	79,5	321	71,3	3943	44,1	36	36,0	26	2,5

Ugotavljanje storilcev

Od 16 874 uspešno raziskanih kaznivih dejanj so storilca ugotovili:

Organi za notranje zadeve so torej sami ugotovili storilce v 28,83 % vseh uspešno raziskanih kaznivih dejanj. Leta 1964 je ta odstotek znašal 33,27 %.

Pri neraziskanih kaznivih dejanjih zoper premoženje smo v zadnjih štirih letih zaznamovali naslednje odstotke:

Kazniva dejanja	Neraziskana kazniva dejanja v odstotkih			
	1962	1963	1964	1965
vlomi	41,5	49,5	45,3	49,3
tatvine koles in motornih vozil	73,4	78,2	78,9	79,5
žepne tatvine	65,3	74,2	65,2	71,3
ostale navadne tatvine	39,3	42,1	42,8	44,1
ropi in roparske tatvine	35,0	31,7	33,9	36,0
goljufije	3,4	4,0	4,1	2,5

Odstotek neraziskanih kaznivih dejanj se je znižal le pri goljufijah, medtem ko se je pri ostalih kaznivih dejanjih nekoliko dvignil.

Pri premoženjskih kaznivih dejanjih je odstotek kaznivih dejanj v trenutku, ko se zve za dejanje, po navadi precej visok; zato si oglejmo podatke o premoženjskih kaznivih dejanjih, ki so bila raziskana pozneje:

Iz razpredelnice o neraziskanih pomembnejših kaznivih dejanjih zoper premoženje je na območjih posameznih uprav za notranje zadeve razvidno naslednje stanje:

	Število kaznivih dejanj	Odstotek od skupnega števila kaz. dej.
postaje milice	3983	23,60
organi uprav za notranje zadeve	781	4,62
kriminalistična služba v sodelovanju s postajo milice	117	0,61
oškodovanci	150	0,94
druge osebe	44	0,26

Criminality in Slovenia in 1965 — Police Data

by Dimitrij Ivanov, Analyst, Secretariat for Internal Affairs, Slovenia.

The data analyzed in the article refer to the period from December 1st 1964 to December 1st 1965. On April 1st 1965 the district secretariats for internal affairs were abolished and their functions taken over by administrative boards for internal affairs that were established in the following towns: Celje, Nova Gorica, Koper, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Novo mesto.

During this period, the police dealt with 25 913 offences which means 3432 offences more than in 1964. Among them, 92,55 % fall into the group of the so-called »general criminality«, 7,13 % of offences into the group of »economic offences« (i. e. offences against the national economy and those concerned with official responsibility), 0,08 % of offences constitute political offences and 0,22 % of offences are offences of illegal border crossing.

Among offences of »general criminality« there were 2314 offences of physical violence, 19 065 against social and private property, 311

sexual offences, and 2293 other offences. The rate of burglaries has increased for 25,2 % if compared with 1964. The number of pickpocketing thefts, thefts of bicycles, thefts by bailees, joy-riding, and false pretences has increased too and in the robberies, only, we note a decrease. The sexual offences have decreased for 3,7 % if compared with 1964.

In 1965, the police detected 16 144 offenders who have committed 16 874 offences. Among them, there were 27,4 % recidivists. Juveniles committed 11,5 % of all offences committed. 89,6 % of all offences committed by them were offences against property. 40,8 % of the juvenile offences were committed in gangs.

34,9 % of offences dealt by the police have not been cleared up yet. 46,87 % of the offences against property come into this category. The police apprehended offenders in 28,83 % of the offences which have been cleared up.